

JAIN DHARMA PRAKASHI

પુસ્તક ૧ હું મ.ગણિય શુદ્ધિ ૧૫ સંવત ૧૯૪૨ અંક ૧૦ બો.

ઇંદ્રવજ્રા.

જિનેંદ્ર પૂજા ગુહ પર્યુ પાસ્તિઃ
મલાનુ કંપા શુભપાત્ર દાનં
ગુણાનુરાગઃ શ્રુતિં રાગે મસ્ય
નૃજન્મ વૃક્ષસ્ય ફલાન્ય મૂતિ ॥૧॥

પ્રસાર કર્તા.

શ્રી જૈન ધર્મ પ્રસારક સભા..

ભાવનગર.

— ૧૩૨૬ —

અમદાવાદમાં.

પત્ર પ્રેક્ષક પી.વી.મ. અને ડૉ. એ. કે. (નિમિત્ત) ના પ્રેમમાં
ચમુડોડાના ગંગાશાસ્ત્રી કાપી પ્રસિદ્ધ હશે.

પૃથક પૃથક ૧ નો ૩૧ - ૦ - ૦ આગાકથી. પાસ્ટર નક્કી.

વિજ્ઞાપિ.

સર્વ સુસંસ્કૃતોએ આ યોગાનીઆના સ્વરૂપ મૂલ્ય તરફ વિચાર ન કરતાં તેનું સારી રીતે ખુબ માન સાચવી વાંચવું. ખીસકુલ આસાતના કરવી નહીં ઠારણ કે રાગની આસાતના કરવાથી અજ્ઞાનપણું પ્રાપ્ત થાય છે અર્થાત્ રાનાવરણી કર્મ બંધાયછે. આ વાક્યને લક્ષમાં રાખીને યોગ પાનીયું વાંચીને રખડું ન મૂકતાં યોગ સ્થાનકે મૂકી વિનય સાચવવો જોઈ કરેલો પ્રવાસ સફળ થાય.

અનુક્રમણિકા.

વિષય.	પૃષ્ઠ.
૧ હરિખળ અને વસંતશ્રી (પંચાંકી નાટક)...	૧૪૫
૨ સત્વ (અગ્નિ પુત્ર ચરિત્ર.) ...	૧૪૬
૩ ધર્મવિચાર (જિન પૂજા)...	૧૪૭
૪ સમકિત (આરામનંદનની કથા) ...	૧૪૭

જૈન કન્યાશાળા માટે.

શ્રી શિક્ષક ગોઠવે છીએ.

(ઈનામ રૂ૧૦) નું

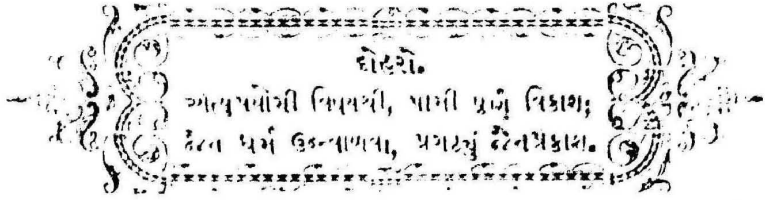
ગુજરાતી ભાષાનું સારી રીતે લખી વાંચી શકે તેટલું અને ધર્મ સંબંધી શુદ્ધ રીતે પાંચ પ્રતિક્રમણનું જ્ઞાન ધરાવનાર કોઈ આવિકા પમાર લઈને રહેવા ખુશી હોય તો તેણે અમને લખી જણાવવું. તેની યોગ્યતા અનુજ્ઞ પમારનો બંદોબસ્ત કરી રાખવામાં આવશે. અને એવો શિક્ષક શોધી આપનારને ઉપર જણાવેલું રૂ૧૦) નું ઈનામ અમારી સભા તરફથી મળશે.

મંત્રી,

જે. ઇ. પ્ર. સભા.

શ્રી જૈન ધર્મ પ્રકાશ.

JAINA DHARMA PRAKASH.

પુસ્તક ૧ હું. શક ૧૮૦૭. માર્ગશિર્ષ શુદ્ધિ ૨૫ સંવત ૧૯૪૨. અંક ૧૦ મો.

શ્રી જૈનધર્મો જયતિ.
 હરિબલ અને વસંતશ્રી.
 (જીવદ્યાધી અતા કામદાનું)
 પંચાંકી નાટક.
 (સાંધણ પાને ૧૧૬ થી)
 રાગ સિતાહતા મહિનાનો.

હવે કેમ કરે ક્યાં જાણી, નથી કાંઈ મુજાતું;
 મારું હૃદય ખળી થાય રાખ, શું ધાતું ને શું થયું.
 શેઠે દીધા દગો થઈ કુર, વિચાર્યું ન મન વિષે;
 હવે એકલડી વનમાંહી, આરો ન એકે દીસે.
 તજ્યા માત પીતા મેં કુર, સખી સર્વ પરીહરી;
 કામાંધ સ્થિતી થઈ ત્યાંહ, ન વિચાર્યું દીલે જરી.
 કરે સાહસ કર્મ મુજપેર, ખત્તા ખાય તે ખરી;
 થાય અતો ભટ્ટ તતો ભટ્ટ, થઈહું પુરેપુરી.

(મુઠી ખાઈને ધરણીપર ઢળી પડેછે)

૧૪૬

શ્રીમદ્દેવર્મ પ્રકાશ.

હરિખળ—(ઉચ્ચ સ્વારે) હે સમુદ્રાધિપતિ ! મને આપેલા વચનનું સ્મરણ કરી મને સહાય થા.

(સમુદ્રાધિપતિ દેવ પ્રગટ થાયને)

સમુદ્રાધિપતિ—હરિખળ તું ખીલકુલ ગભરાઈશ નહીં એમ પહોંતે હરિખળને રહ્યે કદાચ બપોરે, સમુદ્રપરના તરો પોરોનો પાછો આવેલો અને તેને મર્યાદા હાથ મૂકીને હે હરિખળ ! તું સર્વ ગુણસંપન્ન થાઓ.

(૧ મહારાજ થયે, વસંતશ્રીને ઝળી પળેઝળે ન આવેલ થાયને)

હરિખળ—(વસંતશ્રીની સન્મુખે બેઠેને)

લાયભી.

કલંક રહીત તુજ મુખનું નિહાળી, શશિ શોભ આકાશે કરે;
મૃગ વિશ્વેશ્વરી કોચન તારાં, જંગલ માંહી તારું ચરે.
મૃગ પતિ કટી અવલોકી તારી, ગીરિ કંદર્પે નિવાસ કરે;
વેણીથી ફણીધર લાલને, ભુવલ માંહી પ્રવેશ કરે.
દાહમ કળી સમ દંત શોભતા, નાસિકાથી શુક લાલ મરે;
ચાલ થકી ગજરાજ હારીને, મરતક ઉપર છાર ધરે.
કુચ યુગલને કનક કળમનો, ઉપમા આપું તે ન ખરે;
કનક કળસ અમૃત વીણુ ખાલી, કુચ યુગલથી તેહ જરે.
જંઘ યુગલે તે એક ક્ષણ માંહી, કદળી કરે જર્ણ હરે;
પુર્વે પુણ્ય કર્યાં હોય જોગે, તુજ સમ પ્યારી તેહને મળે.

વસંતશ્રી—(સ્વાગત) અરે ! આ હું શું જોડિયું. આ તેજ માણસ છે કે જે ઘડી પહેલાં એક નીચ માણસના પોશાકમાં હતો. શું તેજ માણસ હમણાં રાત્રીકુંવર સદૃશ પોશાક ધારણ કરીને મારી સન્મુખ ઉભો છે. અહો ! આ માણસ તો પેલા શ્રેષ્ઠપુત્ર કરતાં રૂપમાં અને ગુણમાં ઘણાજ શ્રેષ્ઠ જણાય છે. હું મારું માંદું ભાગ્ય સમજીશું કે તેજ મારી સાથે આવ્યો.

(આમ વિચાર કરે જંગલમાં આસપાસ પાછો થાયને)

હે વસંતશ્રી ! જો તું તારું ભણું મદદગારી હોય અને સંસારીક

હરિપ્રજા નાટક.

૧૪૭

મુખની વાંછના કરતી હોય તો કાંઈપણ હર રાજ્યા શિવાય આ હરિપ્રજાની સાથે ગાંધર્વ લગ્ન કરજે.

વસંતશ્રી—(અગત) ખરેખર આ કોઈક મહા પુરુષ જાણાયછે તો હવે ગઈ વસ્તુનો શોચ કરી ફાગટનું દુઃખી થવું તે સારું નથી, વળી મને તો મારી ઇચ્છીત વસ્તુ કરતાં પણ સારી વસ્તુ મળી આવી છે તેથી હવે મારે શા માટે ગાંધર્વલગ્ન કરવામાં વિલંબ કરવો નહીં.

હરિપ્રજા—(વસંતશ્રીને વિચારમાં પડેલી બિંદુઓ) હૈ પ્રીયા ! હવે શી ઇચ્છા છે ?

વસંતશ્રી—માણનાથ ! હું આટલીજ રાહ જોતી હતી કે ક્યારે આપના વદનમાંથી મને અંગીકાર કરવારૂપ શબ્દોન્યાર થાય. (આકાશ તરફ અને ચારે બાજુ જોઈને) સર્વે વનદેવતાઓ, જ્યેષ્ઠ અને વિદ્યાધરો ! હું તમારી સમક્ષ પ્રતિજ્ઞા કરુંછું કે જ્યાં મુઝી આ દેહની અંદર પ્રાણ છે ત્યાં સુધી ધર્મ, અર્થ અને કામ એ ત્રણે પ્રાપ્તમાં આ હરિપ્રજાની સાથે આર્થાંગતા તરીકે વર્તીશ.

(આ પ્રમાણ કહીને પોતાની કમરમાંથી ચુંદનાઈજનો દ્વાર કાઢીને થળા દર્વ સાથે હરિપ્રજાના કંઠમાં પહેરાવે છે)

પ્રીયપતિ ! આજે હવે આપણે આ પામેલા વિશાળ પુરમાં જીવન નિવાસ કરીએ.

(અંત)

૧૪૮

શ્રીજીવધર્મ પ્રકાશ.

અંક વીજો.

પ્રવેશ પહેલો.

(રાજ) કુંચનપુરની રાજ્યસભા.

આસ મંડળ સંભામાં બેઠું છે.

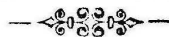
પ્રતિહાર—મહારાજા હિરાજ વસંતસેન મહારાજનો જયજય-કાર થાઓ. (સભાસભે સદે ઉભા થાયછે. રાજ પ્રવેશ કરે છે)

વસંતસેન—પ્રધાનજી ! હું અત્રે આવતો હતો તે વખતે વસંતશ્રીને તેના ઔરડામાં ન જોવાથી કુંચુકી પાસે તજવીજ કરાવતાં 'કાલે રાત્રે બહાર ગયેલી હતી મુઠ્ઠી પાછી આવી નથી' એવા ખખર મળ્યા છે માટે તમે તેની સત્વર તજવીજ કરાવો.

પ્રધાન—મહારાજ ! એ વાત મારે માને આવવાથી મેં પણ તેની તજવીજ કરાવી છે જે કે હું આપને નિવેદન કરવાનોજ હતો. તમામ સ્થળે તપાસ કરાવતાં તે નગરમાં હોય એમ લાગતું નથી અને સાંભળવા પ્રમાણે તે ગઈકાલે રાત્રે આ નગર મુકીને નાશીજ ગઈ છે.

વસંતસેન—શું એ ખરી વાત છે ? જો એમજ હોય તો ખરેખર એણે મારા કુળને કલંક લગાડ્યું છે અને તે એક મારા કુળરૂપી વૃક્ષને વિષે વિષવહ્ની રૂપ થઈછે તો જેમ વિષવહ્નીનું ઉગતાંજ છેદન કરવું ઘટે છે તેમ એ દુષ્ટાને પણ હું દેહાંત શિક્ષા કરવાનું દુરસ્ત ધારુંછું માટે પ્રધાનજી ! તમે ચારે નરક સ્વાશે મોકલીને તેને પકડી મંગાવો, જેથી એને એના કૃત્યનો બદલો આપું. આજે મારા શરિરને ડીક નથી તેથી હું જાગ્રિયું પરંતુ તમારે ખુદને કદી તજવીજ કરવા જવું પડે તો જવું. આ વાત કાંઈ જેવી તેવી ખતી નથી ખરે ખર એણે મારા નિર્મળ કુળને બદ્દો લગાડ્યા છે.

(રાજ જાયછે, કચેરી ખરખારન થાયછે)

અપૂર્ણ.

૧૪૫

મત્ત્વ.

(અન્નપુત્ર ચરિત્ર.)

સાંધણ પાને ૧૨૩ થી.

પત્ની હે પુત્ર ! નારકીના જીવને પૂર્વકૃત, પાપના અનુસારે પ-
રમાધામી કેવી રીતે દુઃખ આપેછે તે તું જો. જેણે જીવહત્યા કરીછે
તેને અગણિત શસ્ત્રના પ્રહાર કરેછે, જેણે મૃત્યાવાદ જલ્પન કર્યું છે
તેને ઉકાળેલા સીસાનું પાન કરાવેછે, જેણે પરદ્રવ્યનું હરણ કર્યું છે
તેને શુળીને વિષે પકાવે છે, જેણે પરદારાનું સેવન કર્યું છે તેને ઉણણ
લોહમય પુતળીનું આલિંગન કરાવે છે, જેણે ઘાણા છળકપટ કરી
દ્રવ્ય ઉપાર્જન કર્યું હોયછે તેનાં મસ્તક કરવતે કરીને વહેરેછે, જેણે
દેવદ્રવ્ય વાવર્યું હોય અથવા દેવદ્રવ્ય ખાતાં ઉવેખ્યું હોય તેને અ-
નેક પ્રકારે વેદના પમાડે છે, જેણે પરજીવને સંતાપ ઉપજાવ્યા હોય
છે તેને કુંભીને વિષે પકાવેછે; જે ઘણાજ દુર્વાક્ય બોલ્યા હોયછે તેને
ઉણણ રસનું પાન કરાવે છે, જેણે પરમમ પ્રકાશ્યા હોય તેના અગ-
ણિત કટકા કરે છે, અને જે પારકાના અપવાદ બોલ્યા હોય તેને
મુખે ખીલા ઠોકેછે. એ શિવાય તાપ, શીત, ભુખ, તરસ વિગેરેની
અત્યંત વેદના સહન કરાવે છે તે કહેતાં અને જોતાં પાર આવે
તેમ નથી.

આ પ્રમાણની વેદના જોઈને અન્નપુત્ર મુર્છાંગત થઈ ગયા.
જ્યારે તેને વ્યંતરપતિએ અત્યંત શીતળ પવને કરી સચેત કર્યો
ત્યારે તે ચિંતવવા લાગ્યો કે આ અસાર સંસારને ઘિસ્કારહો ! કા-
રણ કે સંસારને વિષે રહી મનુષ્ય અનેક દુઃકૃત્ય કરી પાપના સ-
મુદાય ઉપાર્જન કરી આવી રીતે નારકીનાં દુઃખ સહન કરે છે. એ
પ્રમાણે નર્ક દુઃખ નિહાળી પૈરાગ્ય ભાવનું ચિંતવન કરતાં તરતજ
વ્યંતર રથાનકે આવ્યા. ત્યાં કંટલાએક દિવસ સ્થિતિ કરી, કુંવરે
વ્યંતરેદ્રને વિનતી કરી કે હે દેવ ! હવે જે ૧૮ટાકમાંથી હું અત્રે

૧ સરોવર.

૧૫૦

શ્રીજૈનધર્મ પ્રકાશ.

આવ્યો તે તટાકના કિનારા પ્રત્યે મને મુકો. કુંવરની એ પ્રમાણુની ઇચ્છાથી વ્યંતરપતિએ તેને રૂપ પરાવર્તની ગુટિકા આપીને તે સરોવરને તીરે શિથ મેવ મુક્યો.

જ્યારે કુંવર તે સરોવરના તીરે આવ્યો કે તરતજ પોતાનો પરમ મિત્ર જે દુર્જયરાજ તેના મેળાપની ઇચ્છાથી આગળ પ્રયાણ કરવા માંડ્યું. તેવામાં સરોવરના કાંડાની સમીપ લાગે આવતો દુર્જયરાજના સુમટને જોયો. તે સુમટ પણ કુંવરને જોઈ અત્યંત હર્ષભેર પ્રણામ કરી પુછવા લાગ્યો કે હું સ્વામિન! “પૃથ્વીપતિ ક્યાં છે”? કુંવરે કહ્યું “હું ભુપતિ વિષે કાંઈપણ જાણતો નથી.” કુંવરનાં આવા વચન સાંભળી તે સુમટ અત્યંત શોકાતુર થઈ કહેવા લાગ્યો કે “આપને લઈને જ્યારે તે હસ્તી આ સરોવરને વિષે આવ્યો કે તરતજ દુર્જયરાજએ હાહાકાર શબ્દ કરી આપને છોડાવવા સાડૂ આપની પુંઠે સરોવરને વિષે ઝંપાપાત કર્યો, અને તે પછી હજી સુધી તેની કાંઈપણ શોધ લાગી નથી તેથી અગે આ સરોવરને તીરે આવીને રહ્યા છીએ”.

આ વાત સાંભળી કુંવર અત્યંત વિલાપ કરવા લાગ્યો કે અહો મારે વાસ્તે મારા મિત્રને કેટું દુઃખ સહન કરવું પડ્યું. ધન્યછે એવા મિત્રને કે જે સંકટ સમયે સહાયભુત થઈ પડેછે, મિત્રાઈ તો દુધને પાણીની સંદશજ પાળવી જોઈએ, કારણ કે એવા મિત્ર તેજ મિત્ર રત્ન ગણાય છે. કેટલાએક સ્વાર્થી મિત્ર પોતાનો સ્વાર્થ સંધાય ત્યાં સુધી ઉપર ઉપરથી પ્રીતિ ખતાવે છે અને સ્વાર્થ થઈ રહ્યા પછી ખીલકુલ પોછાન પણ રાખતા નથી. કોઈ કોઈ પૈસાને લોભે, કોઈ કોઈ સ્ત્રી સારી હોવાને લીધે, અને કોઈ કોઈ ઉદર પોષણાર્થે પ્રીતિ ખાંધેછે પણ તે ખરા મિત્ર ગણાતા નથી, પરંતુ જે દુઃખને વખતેજ ખરેખરી પ્રીતિ જળવી રાખેછે તેજ મિત્ર ગણાય છે. માટે હું પણ કરી સરોવરને વિષે પડી વ્યંતરેદ્રને મારા મિત્રની હકીકત પુછું, એમ

સત્ત્વ.

૧૫૧

કહી તરતજ સરોવરને વિષે ઝંપાપાત કર્યો. પરંતુ વ્યંતર સાનિધ્ય શિવાય તે જગતે વિષે ખુડવા લાગ્યો. એવામાં તેને એક મગરે ગળો. જેના વદનમાં તે સરોવરનું જળ જાય તે પુરૂષ કીટી વાઘ રૂપ થઈ જાય એવો તે સરોવરનો પ્રભાવ હતો અને તેથી કુંવરને મધરે કેડ સુધી ગળો તેવામાં તેના મુખમાં જળ પ્રવેશ થવાથી તેનું ખડાર રહેલું અર્ધ શરિર વાઘરૂપ થઈ ગયું. હવે મગર શરિરનો અર્ધ ભાગ ગળા પછી ખાકીનો અર્ધ ભાગ વાઘરૂપ હોવાથી ગળી પણ શકતો નથી અને ગળેલા ભાગ છોડી પણ શકતો નથી, એવામાં કુંવરના કટી તટને વિષે ખાંધેલ ફળનું ચુરણ મગરના ઉદરમાં જવાથી તેના પ્રયોગે તે મગર નરરૂપ થઈ ગયો. એ પ્રમાણે મનુષ્યના મુખમાં અડધો વાઘ અને અડધો ખડાર વાઘ એવે દેખાવે એકત્ર થયેલા તે ખંને સરોવરના તીર પ્રત્યે આવ્યા.

એવામાં સર્પાગ સુંદરીની એક દાસી ત્યાં રમવા આવી હતી તેણી પુનર્જન્મન કરતાં આ કૌતકમય દેખાવ જોયો. તેણીએ જઈને પોતાની સ્વામીનિને એ વાત વિદિત કરી. આવી વિસ્મયકારક વાત સાંભળીને સર્પાગ સુંદરીએ તેને પોતાની પાસે મંગાવ્યાં. અહીં દુર્જય રાજા જે તેના આવાસને વિષે ઘણા દિવસથી રહેલા છે તેની પાસે તે ખંનેને લાવ્યા એટલે નૃપતિ પણ આ વિનોદ જોઈને અત્યંત હર્ષ પામીને વિમાસવા લાગ્યો કે આવો યોગ શી રીતે ખન્યો હશે! એમ વિચારતાં દેવળને વિષે મિત્ર વિચોગના દુઃખથી પોતે પ્રાણુઘાત કરવા તૈયાર થયો હતો તે વખતે તે દેવીએ તેના હરત પકડી કાનને વિષે “પુત્ર ! તું પ્રાણુઘાત કર નહીં, આવથી છ માસે તને તારો મિત્ર કોઈપણ સ્થળે અર્ધવાઘરૂપ મનુષ્યના વદનમાં પકડાયેલો મળશે, અને તે વખતે હું આ ઔપચી આપુછું તે તેને છાંટીશ એટલે પોતાના મૂળ શરિર પ્રત્યે પામશે” એવા વચન કહ્યા હતા તે યાદ આવ્યાં.

૧૫૨

શ્રીજૈનધર્મ પ્રકાશ.

તરતજ ઉદ્ધાસીત મને ઐષધી છાંટી અને તેથી વાઘ મનુષ્યના મુખમાંથી બહાર નીકળી જઈ મનુષ્યના રૂપમાં અબકુંવર સચેતન થયો તેણે પણ અચાનક પોતાના વહાલા મિત્રને દેખી આનંદીત મને પ્રણામ કર્યો અને ખંને અરસ્પરસ ભેટીને પોતાના આ પ્રમાણેના સંચાગથી હર્ષનાં અશ્રુ પાડવા લાગ્યા. તેવાર પછી ખંને મિત્રોએ એક સિંહાસનપર બેસીને પોત પોતાનો વ્યતીકર કહી સંભળાવ્યા. ધન્યછે આવા મિત્રોને કે જેણે પરસ્પર સંપૂર્ણ ઉપગાર કર્યો. એવા મિત્ર રત્ન કવચિતજ અને તે પાર્શ્વ ભાગ્યશાળીનેજ મળી આવે છે.

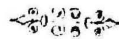
ખંનેનું ચિત્ત નિવત થયા પછી અબકુંવરે રાજા પ્રત્યે કહ્યું કે “હે રાજન્ હવે આપ રાજ્યભૂમી તરફ પધારો, કારણ કે તમારા વિચારો કરીને સર્વે પ્રજા અત્યંત દિલગીરીમાં નિમગ્ન રહ્યા કરે છે, પ્રધાનવર્ગ શોક કર્યા કરે છે, કુટુંબીઓ ઉદાસીનતા યુક્ત થઈ ગયા છે, માટે હવે તેઓના દુઃખનું નિવારણ કરવું જોઈએ. વળી આવી રીતે એકાંત સ્ત્રી સંસર્ગ કરવો તે પણ ઘટીત નથી.” કુંવરનાં આ પ્રમાણેનાં વચનો સાંભળી રાજાનું મન તરતજ સ્વરાજ્ય તરફ જવાને ઉત્સાહી થયું. તરતજ દાસીને મોકલી સર્વોગ સુંદરીને તેડાવી અને કહ્યું કે “મને મારા મિત્રનો વિચાર હતો તે સંચાગ થયો તેથી અમે હવે અમારા રાજ્ય તરફ પ્રયાણ કરશું.” કાર્ણને મહા દુઃખદાયક એવાં વચનોનું શ્રવાણ કરવાથી તેણીએ એકદમ નિશ્વાસ મુક્યો અને બોલી કે “હે પ્રાણુપ્રીય ! તમે મારું હૃદય ન ખાજો, ગૃહ પ્રત્યે જવાની વાત મને ન સંભળાવો. હે નાથ ! અગિયેડ પ્રીતિ કરીને આમ તરછેડી મુકો એ મારું ન કહેવાય. હે પ્રીય ! મને તમારી સાથે નિયડ રંગ લાગ્યો છે તો તમે મારામાં શું અવગુણ દીઠો જેથી મને છોડી દો છો. આપના સંગમને આજે જ મહીના થયા પરંતુ તે એક દિવસ વ્યતીત થયા જેવું લાગે છે, અને હવે એક દિવસ તે મારે જ મહીના જેવો થશે. પ્રાણુનાથ ! તમે ઘર તરફ

ધર્મ વિચાર.

૧૫૩

જવાને ઉત્સુક થયાછે તો પરાણે કાંઈ ઘર વડે નહી. મારા રાખ્યા તમે રહેવાના નથી તો નિશ્ચય જાણજો કે મારે પ્રાણ આપની સાથે આવશે અને પુદ્ગળ અહીંઆં રહેશે. હવે જો આપ જવાનો નિર્ણયજ કરી બેઠાછો તો મેં જે આપનો એક મોટો અપરાધ કર્યો છે તે કહું છું. આપ સાંભજો.—

અપૂર્ણ.

ધર્મ વિચાર.

(જિન પૂજા).

(સાંધણ પાને ૧૨૭ થી.)

પંચામૃત યુક્ત જળ કળશ લઈને જિન મહારાજની સમીપે ગમન કરનાર મનુષ્ય પ્રથમ જળપૂજા અથવા તે સંખંધી કાવ્ય કે ફુલા વિગેરે કહીને પિતાનાં વસ્ત્ર ભગવંતને શરિરે ન અડકે તેવી રીતે કળસમાંથી જળધારા કરે. સારી રીતે પ્રક્ષાલન કર્યા પછી અમૂલ્ય, મુગંધી અને મૃદુ શ્વેત વસ્ત્રે કરીને ભગવંતનું શરિર જળરહિત કરે ત્યાર પછી ખીજ ચંદન પૂજા અથવા તે સંખંધી કાવ્ય કે ફુલા કહીને ચંદનપૂજા કરે તેમાં પ્રથમ વિલેપન થાય પરાસ કરતુરી વીગેરે મુગંધી પદાર્થનું મુખ કમળ શિવાય શરિરના સર્વ ભાગે વિલેપન કરી ભગવંતના નવ અંગે નવ તીલક કેશરનાં કરે.

ખીજ ચંદનપૂજા કરી રહ્યા પછી શુદ્ધ કરીને લાવેલા જે

૧ કેટલાએક મનુષ્યો પૂજા કરવાં કરવાં (નગરગુર્તી ૩૫ ફુલા, કાવ્ય અને પૂજા વિગેરે બાંધે છે પણ તે વિરુદ્ધ છે.

૨ પાદાંચુષ્ઠ, ૨ જનુ, ૩ હાથનાં કાંડાં, ૪ અંસ (ખભા), ૫ મરૂતક શિખા, ૬ ભાળતિલક, ૭ કંઠ, ૮ હૃદયકમળ. અને ૯ નાભીકમળ એ નવ અંગે તીલક કરવાનાં છે જેમાં પ્રથમના ચાર અંગે બંને તીલક કરવાનાં છે તેમજ ભાળમાં મધ્યે તીલક જરૂરું હોય તો બે બાજુમાં બે કેશરનાં તીલક કરવાં.

૧૫૪

શ્રીજ્ઞેનધર્મ પ્રકાશ.

ધુપ સમુદ્ધ તે ભગવંતના શરિર ઉપર શોભીતી રીતે રંગ ઓરંગી સામસામા ગોઠવીને મુકે, કેટલાએક ધુપોની માળાનું ગુંથન કરીને ભગવંતના કંડને વિષે માળા રોપણ કરે. એ પ્રમાણે અંગપૂજનની સમાપ્તિ થયાથી મુખકોષ જે અષ્ટપદે કરીને આંધેલ હોય છે, જેનું મુખ્ય કારણ સ્વવદન ને નાસિકાનો દુર્ગંધી શ્વાસ ભગવંતના શરિર ઉપર જવા ન પામે એ છે તે છોડે અને અગ્રપૂજન કરવી શરૂ કરે.

વિનયચંદ્ર—અગ્રપૂજન ક્યાં રહીને કરવી ચુકતછે ?

જ્ઞાનચંદ્ર—અગ્રપૂજનમાં જે પાંચ પૂજનો સમાવેશ થાયછે તે- માંથી ધુપ અને દીપપૂજન ગભારાની અંદર રહીને અને ખાદાર રહીને ખંતે રીતે કરવાનો રીવાજ ચાલેછે અને ખીજી અક્ષત, ફળ અને નૈવેદ્ય એ ત્રણ પૂજન ગભારાની ખાદાર રંગમંડપમાં રહીનેજ કરવામાં આવેછે તે રીવાજ ચોગ્ય છે પરંતુ કેટલાએક અજ્ઞાનીજનો ધુપપૂજન કરતાં અગરખતીનો કે ખીજો ધુપ જિનપ્રતિમાની અત્યંત સમિપ ભાગે કરેછે તે અચોગ્ય છે.

ધુપપૂજન સુગંધી અગરખતીથી, અષ્ટાંગ ધુપથી, દશાંગ ધુપથી કે ખરાસની કીટી વિગેરે ખીજી સુગંધી વસ્તુઓથી થાયછે, દીપપૂજન ઘૃતચુકત આરતી મંગળદીપકની સમીપે કપ્પુરનો ખંડ મુકી પ્રજ્વળીત કરીને કરવામાં આવેછે અને કેટલાએક ચુકત રકાખીમાં અક્ષતનો સ્વસ્તિક કરીને સન્મુખ કપ્પુર મુકીને કરેછે ત્યારપછી આગર વિગેરે પ્રાતિદર્શથી પૂજન કરી ગભારા ખાદાર આવી શકે અક્ષતે કરીને સ્વસ્તિક, નંદાવર્ત કે અષ્ટમંગળીક આગંખી તે ઉપર યથાશક્તિ દ્રવ્ય મુકી ઉત્તમ ફળ અને નૈવેદ્ય હોવે. જો આછી શક્તિ હોય તો ફળ નૈવેદ્યને સ્થાનકે ખદામ, શોપારી અને શર્કરા ખંડ મુકે.

હે વિનયચંદ્ર ! આ પ્રમાણે અષ્ટપ્રકારી પૂજન સર્વ જિનપંથુઓએ કરવી જોઈએ. ભક્તિ છે તે શક્તિને અનુસારે થાયછે તેથી મેં સાધા-

ધર્મ વિચાર.

૧૫૫

રાણ શક્તિવાનથી બની શકે તેવી રીતીનું સંક્ષિપ્ત વર્ણન કરેલું છે પરંતુ પૂજા કરનાર જો મહર્દિક હોય તો અત્યંત વિસ્તારથી અને ખડું મૂલ્ય ઉપગરણોથી તેમજ પૂજન વસ્તુઓના મોટા સમુહવડે પૂજા કરે. પૂજા કરવાના સાધનો જેમ જેમ શ્રેષ્ઠ હોય છે તેમ તેમ પ્રાચે ભાવની વૃદ્ધિ વિશેષ થાય છે કારણ કે દ્રવ્ય તે ભાવનું કારણ છે. કહ્યું છે કે—દ્રવ્ય ભાવ હોય પૂજના કારણ કાર્ય સંપંધ;

ભાવ સ્તવ પુષ્ટી ભણી. રચના દ્રવ્ય પ્રપંધ.

અંગપૂજા અને અગ્રપૂજા કરી રહ્યા પછી ભાવપૂજા જે ચૈત્યવંદન સ્તવનાદિથી થાય છે તે કરતા પહેલાં નવકાર વાળી ગણવાનો રિવાજ ચાલે છે. નવકાર વાળી મુર્ખાની, રૂપાની, સ્ફટિકની, પરવાળાની, મોતીની, ચંદનની અને મુત્ર વિગરેની હોય છે તે સર્વમાં મુત્રની નવકારવાળી શ્રેષ્ઠ છે. નવકાર વાળીની અંદર પાસા (૧૦૮) મૂરા જોઈએ નવકાર વાળી અંગુઠા ઉપર નખ ન અડે તેવી રીતે તેમજ પોતાનાં પહેરેલાં વસ્ત્રને પાણ ન અડે તેવી રીતે રાખીને ગણવી, જેમ પૂજા કરવામાં તસલી આંગળીની પાસેની આંગળી નિર્માણ કરેલી છે તેમ નવકારવાળી ગણવામાં અંગુઠાની પાસેની આંગળી નિર્માણ થયેલી છે, જો કે ખીચ આંગળી મનુષ્ય લોકના અને સ્વર્ગના મુખને અપાવનારી છે. પરંતુ અંગુઠાની પાસેની આંગળીએ કરીને ત્રીકરાણુ શુદ્ધ નવકારવાળી ગણવાથી અર્થાત્ પંચ પરમેષ્ઠીનું સ્મરણ કરવાથી યાવત્ મોક્ષ સુખ પ્રાપ્ત થાય છે.

નવકાર વાળી કટલી ગણવી તેનો કાંઈ નિયમ નથી પરંતુ એક નવકારવાળી ગણી રહ્યા પછી ખીચ ગણવાના પ્રારંભમાં મેર ન જોળંગતા જ્યાંથી પહેલી નવકાર વાળી ગણવી શરૂ કરી હોય ત્યાંથી ખીચ ગણવી શરૂ કરવી. ત્યાર પછી ચૈત્યવંદન કરવાના પ્રારંભમાં જિનપૂજા સંપંધી વ્યાપારનો ત્યાગ કરવા રૂપ ત્રીજી નિમીટ્ટી કહીને ત્રણ ખમાસમાણ દેવા તેને પંચાંગ પ્રણિપાત કહે છે.

૧૫૬

શ્રીજનધર્મ પ્રકારા.

વિનયચંદ્ર—ખમાસમાણ દેવામાં પંચાંગ પ્રણિપાત શી રીતે થાયછે?

જ્ઞાનચંદ્ર—એ જનનુ, એ હસ્ત અને એક ઉત્તમાંગ જે મસ્તકતે મળીને પાંચ અંગ જમીને લગાડવા તેનું નામ પંચાંગ પ્રણિપાત છે અને તે જોગ મુદ્રાએ^૧ થાય છે.

ત્રણ ખમાસમાણ દંધ ઇચ્છા કારેણ. કહી ચૈત્યવંદન, જંકીચી, નમુચ્ચુણું, જવંતીચેઈઆઈ, ખમાસમાણ, જવંતી કેવી સાહુ અને નમોઈત્ કહીને સ્તવન કહે. સ્તવન કહીને જ્યવિયરાય કહી ઉભા થઈ અરિહંતચેઈઆણું અને અન્નથ ઉસમીએણું કહી એક નવકા-રનો કાઉસગ કરી, પારીને સ્તુતી (થોઈ) કહે ત્યાર પછી જો પ-ચ્યખખાણ કરવું હોય તો એક ખમાસમાણ દંધ, ઉભા થઈનેપચ્ય-ખખાણ કરે.

વિનયચંદ્ર—આ ખધી વિધી કઈ મુદ્રાએ કરે ?

જ્ઞાનચંદ્ર—ચૈત્યવંદનથી માંડીને જ્યવિયરાય પૂરાયતાં સુધી જોગ મુદ્રાએ ડાબો ઢીંચણ ઉભો કરીને જોસવાનું છે પણ તેમાં ત્રણ પ્ર-ણિધાન^૨ મુક્તા મુક્તિ મુદ્રાએ^૩ કરવાના છે.

ત્યાર પછી ઉભા થઈને કાઉસગ કરવો તે જિનમુદ્રાએ^૪ કર-વાનો છે. આ સંબંધમાં વધારે જાણવાની આકાંક્ષા હોય તો હે વિ-

૧ અન્યો અન્ય આંતરેલી આંગળીએ કરીને કમળના ડોડા સરખા મંને હાથ કરી કોણી પેટ ઉપર સ્થાપન કરવી તેનું નામ જોગમુદ્રા છે.

(ચૈત્યવંદન બાબત)

૨ જવંતી ચેઈઆએ, જવંતી કેવી સાહુ અને આબવામજંડા સુધી જ્યવિયરાય એ ત્રણ પ્રણિધાન છે.

૩ એ હાથને ગર્ભજ રીતે એકદા કરી મસ્તકે લગાડવા તેનું નામ મુક્તા મુક્તિ મુદ્રા છે. (કેટલાએક આગામી હાથ મસ્તકે ન લગાડતા, છેટા રાખવા એમ કહે છે)

૪ ચાર આંગુળ આગળ અને તેથી ઓછો પાછળ જે પગના તળી-આનો અંતર રાખીને ઉભા રહેવું તેનું નામ જિનમુદ્રા છે.

(ચૈત્યવંદન બાબત)

સમકિત.

૧૫૭

નયચંદ્ર ! મવચન સારોદ્ધાર વિગેરે ગ્રંથોનું અવલોકન કરવાથી જન-
ણી શકાશે. જિનપૂજા પ્રાતઃકાળ, મધ્યાન કાળ અને સાંજકાળ
ત્રણ વખત કરવાની છે કહ્યું છે કે— (અપૂર્ણ)

સમકિત.

(આરામનંદનની કથા.)

(માંધણ પાને ૧૪૨ થી)

આ વખતે કુંવરે જાણ્યું કે દોઢ ઉપદ્રવ કરવા આવ્યું છે તેથી
તે છલંગ મારી કુંડ કુદીને તેની સામી બાજુએ ગયા અને તર-
તજ ત્યાંથી દોડીને, જે માણસ પોતાને કુંડમાં નાખવા આવ્યો હતો
તેને પકડીને કુંડમાં નાખી દીધો. આ કપટ કરનાર તે યોગી પોતેજ
હતો અને તેથી કુંવરને મારીને જે દ્રવ્ય લેવાનું તેણે ધાર્યું હતું તેથી
ઉલટુંજ થઈ પોતેજ બોદલા ખાડામાં પડ્યો, અને કુંવર જે પરા-
પકાર વારતે તેનો ઉત્તર સાંધી થયો હતો તે સહેજ બચી ગયો.
જેવો તે યોગી કુંડમાં પડ્યો કે તરતજ મંત્રાધિષ્ટાયિકા દેવીએ તેનો
મોનાનો પુરૂષ કર્યો અને પોતે ત્યાંથી ચાલતી થઈ. કુંવરે જ્યારે
અગ્નિકુંડમાં મુગર્ણ પુરૂષ દીઠો અને યોગિને ન દીઠો ત્યારે તેને
ખાત્રી થઈ કે હું એક લુચ્ચા યોગીના સપાટામાંથી નવકાર મંત્રના
પ્રભાવથીજ બચી ગયો અને મારી ઘાત ઇચ્છનાર તે યોગી પોતાની
મેળે પોતાના કરેલા કૃત્યનો બદલા પામ્યો. અગર એકે આ કુંવરને
પૂર્વથીજ નવકાર મંત્રની આસ્તા હતી પરંતુ આ બનાવથી તેની
આસ્તા અત્યંત ઢઢ થઈ. કહ્યું છે કે—

વને રणे કાન્તુ જલાગ્નિ મધ્યે, મહાર્ણવે પર્વત મસ્તકેવા॥

સુમં પ્રમત્તં વિષમ સ્થિતંવા, રક્ષન્તિ પુણ્યાનિપુરાકૃતાનિ॥

આ સુવર્ણ પુરૂષને ત્યાંજ દાઢી તથા તે જગ્યા ધ્યાનમાં રહે
તેઠલા સાડ ત્યાં નિશાની કરીને તે આગળ ચાલ્યો. આગળ ચાલતાં

૧૫૮

શ્રીજૈનધર્મ પ્રકાશ.

એક યોગિણી પે તાની શિષ્યાઓની સાથે વાત કરતી તેના જોવામાં આવી. કુંવર પણ ગુપ્ત રીતે તે વાત સાંભળવા લાગ્યા. મુખ્ય યોગિણીએ પોતાની શિષ્યાઓને પુછ્યું કે તમને આટલી ખમ્મી વાર ક્યાં લાગી? તેના જવાબમાં તે શિષ્યાઓ કહેવા લાગી કે આજે અમે એક કૌતુક જોયું છે તે આપ સાંભળો. અમે કહીને તેઓએ વાત શરૂ કરી. તે યોગિણી અને ગુપ્તપણે કુંવર ખન્ને સાંભળવા લાગ્યાં. તેઓમાંથી એક શિષ્યા બોલી કે “આ વંશુદ્વિપમાં ભરત ક્ષેત્રને વિષે વૈતાલ્ય નામે પર્વત છે. તેની દક્ષિણે જાગે મંગળતુંડર ધામ હોયતી તેવી મંગળાવતી નગરીનો વિદ્ય માળી નામનો વિદ્યાધર રાજા અઘ્રાપદ પર્વત ઉપર જતો હતો. રસ્તામાં તે હરીપુર નામે નગર પામે આવી પહોંચ્યા. ત્યાં ઉદ્યાનમાં મહેદ્ર રાજાની રતિ સુંદરી નામે સ્ત્રીને જળકીડા કરતી જોઈને તે એક વૃક્ષ ઉપર ચઢીને બેસે. અને રૂપમાં રતિને પણ હરાવે એવી આ રતિ સુંદરીની જળકીડાદિક કીડાઓ જોવા લાગ્યા. ફેટલીએકવાર જળકીડા કરીને તે રતિ સુંદરી પોતાની સખી ક્ષેમંકરીને કહેવા લાગી “સખી ક્ષેમંકરી! પ્રાણુનાથને પેલા સુગેદ્રી પુણ્યમય કંચુકની કંઈ ભાળ લાગી?” ક્ષેમંકરીએ કહ્યું કે તારા પુન્યોદયથી તે મેહારાજને જડ્યો છે. રતિ સુંદરીએ પુછ્યું કે તે ક્યાંથી અને કેવી રીતે જડ્યો? તેના જવાબમાં ક્ષેમંકરીએ કહ્યું કે આપણા નગરમાં ફેટલાએક દુષ્ટ નિશાચર ચંદ્રચ જોડે બેસી કરવાને આવ્યા હતા તેમને આપણા ફેટલાએ પકડ્યા અને મેહારાજાને તે દોકોનાં ઘર સુંદ્રી ક્ષેપાનો લુકમ કર્યો. અને કહ્યું કે જે દોકોનો માલ બેસાડો હોય તે દોકોએ પોતાપોતાના માલ બેસાડીને લઈ જશે.

મેહારાજના આવા લુકમથી તરતજ તે દોકોને ત્યાં રાજ્યમેવકે જઈ પહોંચ્યા અને તેમનાં ઘર, દુકાનાં તેમાંથી એ અસુધ્ય કંચુક હાથ લાગ્યા. તે જો આપની આજ્ઞા હોય તો મેહારાજ પામેથી

સમકિત.

૧૫૯

લઈઆણું. આણું સાંભળી તરતજ રતિ સુંદરીએ તે સખીને કંચુક લાવવાની આજ્ઞા કરી અને તે લેવા ગઈ. આવા કંચુકના વખાણ સાંભળી વૃક્ષ ઉપર બેઠેલા (વધુ-માળી રાજાનું. મન તે કંચુક ઉપર લાગ્યું અને તે જોવાને શરૂ નીચે ઉતરી દાસીની પ્રાર્થના ચાલ્યો. મહેદ્ર રાજાની પાસેથી કંચુક લઈ આવતી દાસીને તેણે જોઈ; અને જ્યો તેણે તેની અલૌકિક ખુશબો તથા આકાર જોયો તેવાજ તે કંચુક તે દાસીના હાથમાંથી ઝુંટાવી લઈ આકાશમાં જો ચાલતો થયો. આ કંચુક લઈ તે વિદ્યાધર રાજા પોતાના અંતઃપુરમાં ગયા. પોતાની માનીતી સ્ત્રીને કંચુક આપવા બયછે તેવામાં તેની શોક્ય બોલી ઉઠી કે જો તમે એ કંચુક તેણીને આપશો તો મારે અગ્નિનું શરણ છે. આથી તે વિદ્યાધર કંચુક આપતાં અચકાયા અને તે બન્ને શોક્યો વચ્ચે લડાઈ શરૂ થઈ તેથી છેવટે તે કંચુક બેમાંથી એકે સ્ત્રીને ન આપતાં તે પાછો અષ્ટાપદ પર્વત ઉપર યજ્ઞાને શરૂ ચાલતો થયો. આણું કહીને શિખ્યા બોલી કે અમને આ આશ્ચર્ય જોતાં વાર લાગી. તેથી કૃપા કરી ક્ષમા કરો.” આવી રીતની વાત તે યાગિની અને તેની શિખ્યા વચ્ચે ચલી સાંભળીને આરામનંદન કંચુકની બખર મળવાથી ખુશી થયો પરંતુ પદ્માવતીએ પ્રાણ ત્યાગ કર્યો હશે એટલે કંચુક કાંઈ ઉપર નથી નથી એવું ધારી પાછો પૂર્વની પહે વ્યવસ્થિતથી તે યાગિના અગ્નિકુંડમાં પડવાને શરૂ પાછો ચાલ્યો અને તેની નજર આવી પડેલ્યા. અર્ધીયાં તેણે નવકાર મંત્રોથી બપ કરી અરિહંતાદિક ચાર શરણ કરી તથા ચોરાશીલાખ છપાશોભીમાં ઉત્પન્ન થવા છતાંને બચાવીને જ્યો અગ્નિ કુંડમાં પડવા બય છે તેવાજ જે વૃક્ષની નીચે તે ઉભો હતો તે વૃક્ષ ઉપરથી એક કાગળ પડ્યો. આવી રીતે અચાનક પોતાની ઉપર એક લખેલો કાગળ જોઈને કુંવર કુંડમાં પડતો અચકાયા ને તે પાંચવો શરૂ કર્યો.

અંતરે જો બરિમણુદેવી બો. કિરુમ બળ, યથા રતને અપ્રમનંદન. પન્થે અપ્રાપ્તિયન
ઈ તમે પદેનમયે સો પદ્માવતી લગભગ કિ. યથા અગ્નિમાં પડેલો કરુણદેવી તેને સમજાવોને

૧૬૦

શ્રીકૃષ્ણની વાર્તા.

આઠ વરસની મુદત કરીને રાખી છે અને આપણા ધરના માનુષ્યો તથા અને એકાદખી અને બે ત્રણ અને વાનરોને પણ આપણે આઠે તરફ મોકલ્યા છે તેથી તેમના કોઈ પરથી પણ આપણે પાછા નથી કે તરત તમે અને આવશ્યક, કો આઠ વરસ પુરાં થયાં અને તે દરમીયાન અને આઠે નહીં આપણે તે નમને થી હલ્યા લાગ્યાં અને તે મુદત પછી પચાસની કોઈ વિચાર પણ આપણે પાછા કરતાં નથી તેથી કૃપા આપણે.”

પત્ર વાંચી રહ્યાં એટલે આ પત્ર ઉપરથી કોઈના નાખ્યા એ જોવાને તેણે બ્રિચું જોયું એટલે પોતાના ઘરનો એક વાનર વૃક્ષ ઉપરથી નીચે ઉતરી હાથ જોડી સામે આવીને ઉભો રહ્યો. આરામનંદને વિચાર કર્યો કે પદ્માવતી જીવતી છે તેથી હવે કંચુક લીધા વિના જરૂર તે હીક નથી તેથી તેણે તાઠ વૃક્ષના પત્ર ઉપર કોઈ વૃક્ષના રસે કરીને પત્ર લખી તે વાનરના હાથમાં આપ્યો તેમાં લખ્યું કે “મને તમારો પત્ર પહોંચ્યો છે અને હું થોડા દિવસમાં તમારી તરફ આવીશ તેથી આપ કોઈ પણ તરેહનું સાદસ થવા દેશો નહીં. લી. આજ્ઞાકીત ચીરંજીવી આરામનંદનના પ્રણામ.” પત્ર લખીને વાનર આલ્યો અને સ્વદેશમાં આવી તે પત્ર મહારાજા વિક્રમના હાથમાં આપ્યો. તેમણે વાંચીને તરત પદ્માવતી પાસે મોકલ્યો અને બાજી કુંવર ઘરે આવ્યા હોય તેમ સર્વ સજ્જનના ઉત્સવ કરવામાં પડ્યા.

પદ્માવતી તે હર્ષથી તે પત્રને પતિ સમાન ગણી નિત્ય તેનું ધર્શન કરવા લાગી હવે આરામનંદન કુમાર વાનરના પત્ર આપી વિદાય કર્યો બાદ તરત કંચુકની શોધને માટે આગળ આલ્યો. કેટલેક દૂર જતાં તેણે કેટલાએક બંતરોને વાનરનું રૂપ કરીને ગમત કરતાં જોયા એટલે પોતે મજાત પાળે તે કૃત્રીમ વાનરનો બાણ બોલાવ્યો. એક બંતર રાજા થયો અને બીજા મંથાન, મેનાગિપતિ તથા દારપાળનું રૂપ ધારણ કરીને આગળ ઉભા રહ્યા. કૃત્રીમ વાનર રાજાએ દારપાળને હુકમ કર્યો કે તું આકાશમાં અગ્નિથી નીચે ગમત કરે તેવા ગયેરા ગુલારની પાસે ઘસાવી જાવ. આમે હુકમ મનાવ્યો દારપાળ ગુલારની પાસે તેવા ગયેરા ઘસાવવા લાગ્યો.

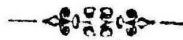
અગ્નિ.

લવાજમની પહોંચ.

- ૧-૦ શ્રી જીન શુભચંદ્ર સંભા.
 ૧-૩ ઝવેરી હીરાચંદ્ર ધરદાસ.
 ૧-૩ ઝવેરી નેશંગ કંકુચંદ.
 ૧-૦ શા. નાનચંદ ગાંડા.
 ૧-૩ શા. હીરાચંદ કલાણુજી.
 ૧-૩ શા. નાથાબાઈ નારણુજી.
 ૧-૦ શા. મોકળ કલાણુજી.
 ૧-૩ શા. ત્રાંકમ ઉજ્જમથી.
 ૧-૦ શા. ભણ મોરારજી.
 ૧-૩ શા. માણિકચંદ કપૂરચંદ.
 ૧-૦ શેઠ ગાંડા લખુ.
 ૧-૩ શેઠ ચુનીલાલ કેશરીશંખ
 ૧-૩ શા. મોદનદાસ નગીનદાસ.
 ૧-૩ શા. વાડીલાલ નેહાશા.

- ૧-૩ શા. માવજી નેહા.
 ૧-૩ ઝવેરી ખીમચંદ મુળચંદ.
 ૧-૩ શા. ખુશલચંદ ઉત્તમચંદ.
 ૧-૦ વેરા. નરોત્તમ ગીરધર.
 ૧-૩ વકીલ વીસનજી માનશંગ.
 ૧-૦ શા. નીરચંદ નાગજી.
 ૧-૩ શા. રતનચંદ વસ્તાચંદ.
 ૧-૦ શા. ગંબીર શામજી.
 ૧-૩ શા. કસ્તૂર સીંધજી.
 ૧-૩ જાંધી બાલચંદ બેચર.
 ૧-૩ શા. બવાનીદાસ સાંકળચંદ.
 ૧-૩ શા. કરશન નાગજી.
 ૧-૦ શા. હીરાચંદ રાધચંદ.
 ૧-૦ શા. જુહા જસા.

બૂત—ગયા એકમાં ચોપાનીઆની પહેાંચમાં જનભોષક નામ બખ્તુ
 છે તે જીન ભોષક સમજવું.

લવાજમ મોકલનારાઓને સગવડ.

- મુંગારી—અમારી સાંચ સમાવા મંત્રી શા. હરીચંદ થોભણુ હે. બહારગોઠ
 છીપીગાલી શા. થોભણુ દાગજીની કુકાને.
 મુરત—અમારી સાંચ સમાવા મંત્રી શા. ચુનીલાલ છત્રનચંદ હે. હે-
 શાઈખોળ.
 વડોદરા—અમારી મુંગારી સાંચના સમાસદ ઝવેરી માણિકદાસ પેતાબાઈ
 હે. ઝવેરીલાલ પરીગ્મળીખોળ.
 જામનગર—શ્રી જીનચંદ પ્રવર્તક સમાવા મંત્રી શા. જેઠાંગભાઈ સાંક-
 જાગંદ હે દેવગાંધીપાંડે. તંત્રી.

ગ્રાહકોને અમલદારોની સંખ્યા

મેહેરખાનો આપની સમીપે આ સુદ્ધા અમલદાર દસ અંક પડેલા છતાં લવાજમ મોકલવામાં પ્રમાદ થયા કારણે તો દરેક દીન, અપની અંદર ૦૪૨૨ મોકલવાવા તરતી લેશે. આથી છ કે લવાજમ મંગાવવા માટે બહુ ટપાલ ખર્ચ કરવાની ૦૪૨૨ રહેશે નહીં.

જે સાહેબોએ ગોપી અંક સમીપે આપની પાસે કરમ કે તેમને રાખેલા દરેક અંકના જે આના પ્રમાણે લવાજમ મોકલવી હતી.

પહેલો અંક છપાઈ આવ્યો છ તેથી જ ગ્રાહકોને સમીપે હોય તેમણે તેવા ખર્ચ આપી મંગાવી લેવો.

જે સાહેબોએ લવાજમ મોકલ્યા છતાં પહેલો અંક માસની અંદર ન આપાણી હોય તો તેમણે ફરીને તેવા ખર્ચ આપવાની તરતી લેવી.

નવીન ખર્ચ.

વિદ્યાદેવીના ઉપાસક અને સાનગુણુ ગ્રાહક જૈનમંથુઓને ખર્ચ, આપીએ ઊંચે કે જૈન ધર્મની તમામ ગોપરીઓ (બીમથી માણેક સારસ્વત છપાએલી સુદ્ધા) વ્યાજથી અને રોકડી ફીમને વ્યસારી સવાના ઓફિસમાંથી મળશે પરંતુ જાણને વેદયુગ્યેમલ પાસેથી ફરીને મોકલવામાં આવશે.

અમારી સલા તરફથી છપાવવામાં આવેલી સુન્નોપીત સતવાવાળી ભાગ મે, સતરસે પૂતથા બીસરથાન્કની પુણ્ય, દેવદાનને વિશ્વંચ અને સમક્ષિત સદ્ગોષ્ઠર વિશે ગોપરીઓ મુંબઈમાં અને સુરવમાં આપની પ્રાંગલા મેંની પોતથી, અમલદાર શ્રી જૈન પ્રવૈનક મવાના મેંની પા. મેંની અને મુંબઈમાં બીમથી માણેક પામેથી અપા.

પરંતુ અમારે અમારી સવાના મેંની અમલદાર મેંની પાસેથી અમારે અમારી સુન્નોપીત સતવાવાળી અમારે ફરીને અપાવો.